

Ks. Robert Nęcek

Prymas praw człowieka

Kraków 2013, ss. 88

Autor książki, ks. dr Robert Nęcek, znany jest szerszej opinii publicznej nie tylko z medialnych wystąpień, z racji funkcji rzecznika prasowego Archidiecezji Krakowskiej, ale także z wielu publikacji dziennikarskich i naukowych. Jako pracownik naukowy Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie specjalizuje się w szeroko pojętej katolickiej nauce społecznej. Autor jest wybitnym znawcą nauczania Prymasa Tysiąclecia, Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Niniejsza monografia stanowi kontynuację pogłębionych badań nad nauczaniem Sługi Bożego, rozpoczętych przy okazji przygotowywania doktoratu i publikacji książki *Państwo w nauczaniu społecznym Prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego* w 2004 roku.

Książka jest niezwykle aktualna z wielu powodów. Przede wszystkim proces beatyfikacyjny Prymasa Tysiąclecia jest bardzo zaawansowany, z czym wiąże się coraz większe zainteresowanie pogłębionym studium postaci i nauczania Kandydata na ołtarze. Aktualność książki podkreślają również przemiany cywilizacyjne wielu społeczeństw, w tym także polskiego, z którymi związane są, często zabarwione światopoglądowo, dyskusje na temat podstawowych praw człowieka. W tej dziedzinie niewątpliwym autorytetem i pomocą ze strony katolickiej jest Kardynał Stefan Wyszyński. Wystarczy wspomnieć, że był on studentem Wydziału Prawa i Nauk Ekonomiczno-Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, który ukończył przygotowaniem pracy doktorskiej na temat prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły. Tematyka związana z podstawowymi prawami człowieka towarzyszyła mu później w całej posłudze kapłańskiej i biskupiej, znajdując wyraz w licznych kazaniach, wystąpieniach i publikacjach.

Tę bogatą spuściznę literacką, zarówno opublikowaną, jak i znajdującą się w archiwach, przebadał ks. Nęcek pod kątem podstawowych praw człowieka, ukazując je zarówno w wymiarze nauczania i wychowania, jak też praktycznej działalności. Nakreślił przy tym wyraźny wymiar moralny owych praw, omawiając kolejno godność osoby jako źródło praw i obowiązków, prawa osobowe i prawa społeczne człowieka oraz sposoby ich ochrony. W książce ks. Nęcka znajdziemy między innymi takie niezwykle aktualne i interesujące tematy, jak: przyrodzona i nadprzyrodzona godność człowieka, prawo do życia, do wolności, do wychowania i wykształcenia dzieci, prawo do własności, pracy, sprawiedliwej zapłaty, do zrzeszania się, do strajku i wypoczynku, integralność praw i ich korelacyjność z obowiązkami, a także przestrzeganie praw jako źródło pokoju. Wybrana tematyka i sposób jej prezentacji mogą pomóc

nie tylko w poznaniu nauczania Prymasa Wyszyńskiego czy zrozumieniu myśli katolickiej, ale także w dialogu z wszystkimi ludźmi dobrej woli, zwłaszcza że podstawowe prawa człowieka w ich powszechności, nienaruszalności i niezbywalności zostały w monografii ks. Nęcka oparte na prawie naturalnym.

Niewątpliwą zasługą autora książki jest fakt, że w swych analizach nie wykorzystuje jedynie materiałów źródłowych, by je przedstawić w sposób syntetyczny, ale stara się ukazać je w kontekście historycznym i zestawić z podstawowymi, również współczesnymi, dokumentami nauczania Kościoła. Sięga przy tym do pokaźnego zbioru już istniejących opracowań nauczania Prymasa Tysiąclecia. Dzięki temu książka ma charakter krytyczny i nowatorski. Jednocześnie szeroki wachlarz tematyczny związany z prawami człowieka sprawia, że monografia ta może stanowić doskonałe źródło inspiracji do dalszych poszukiwań i wnikliwego pogłębiania wszystkich poruszanych w niej tematów. Książka ks. Roberta Nęcka zapewne spotka się z dużym zainteresowaniem teologów, znawców nauk społecznych i badaczy dziedzictwa Prymasa Tysiąclecia.

Ks. Wojciech Zyzak